

عنوان مقاله:

نقش ساختار سیاسی در سیاست گذاری فرهنگ مقاومت

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات راهبردی بسیج، دوره 17، شماره 62 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده:

عباس مصلی نژاد - دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

رویکردهای مختلفی در تبیین نشانه های سیاست گذاری فرهنگ مقاومت در ایران ارائه شده است. برخی از تحلیلگران چنین رابطه ای را بر اساس قالبهای تفکر جامعه شناسی پارسونزی تبیین نموده اند. بر اساس چنین نگرشی، نهادهای مدرن به گونه ای تدریجی جایگزین سازوکارهای کنش اجتماعی سنتی می شوند. نوسازی نه تنها زمینه های لازم برای تغییر در ساختار تولید اقتصادی را به وجود می آورد بلکه آثار و پیامدهای آن را می توان در حوزه کنش گروه های اجتماعی نیز مورد ملاحظه قرار داد. درک شاخصها و نشانه های سیاست گذاری فرهنگ سیاسی مقاومت از این جهت اهمیت دارد که زمینه های لازم برای ایفای نقش سیاسی و راهبردی موثر در ایران را امکان پذیر می سازد. رویکرد پارسونزی به ساختار سیاسی ایران، بخشی از واقعیت اجتماعی و ساختاری را منعکس می کند. بر اساس چنین نگرشی، اثربخشی مستقیم و آشکار دین در سیاست که تا چند دهه پیش پدیده ای منسوخ یا رو به زوال تلقی می شد، در ربع آخر قرن بیستم، ابعاد تازه ای پیدا کرده است. تا چندی پیش بسیاری از جامعه شناسان سیاسی و حکام بر آن بودند که نهادهای مذهبی و علمای دینی چندان اهمیتی از نظر سیاسی ندارند و می توان آنها را نادیده گرفت. از آنجایی که مقاومت را می توان انعکاس ظهور ادبیات اسلامی دانست، در این مقاله تلاش می شود تا رابطه بین فرهنگ دینی و همچنین سیاست گذاری فرهنگ مقاومت در ایران مورد بررسی قرار گیرد. بهره گیری از رهیافت پارسونز و همچنین درک واقعیت های جامعه شناسی تفهیمی ماکس وبر می تواند زمینه های لازم برای تبیین چنین فرایندی را فراهم سازد. سیاست گذاری فرهنگ مقاومت در ایران، از این نظر اهمیت دارد که می توان رابطه ای بین فرهنگ سیاسی، سیاست خارجی و نشانه هایی از اسلام سیاسی در محیط منطقه ای و بین المللی را مشاهده نمود. نشانه های اصلی فرهنگ مقاومت را می توان در مفاهیم و نشانه هایی از جمله مبارزه با سلطه، خوداتکایی، پایداری، بازدارندگی، دفاع موثر و کنش نامتقارن در برابر تهدیدات دانست. در چنین فرایندی برای تبیین نشانه های فرهنگ مقاومت در ایران تلاش می شود تا از رهیافت کارکردگرایی در روند سیاست گذاری فرهنگی استفاده گردد.

کلمات کلیدی:

فرهنگ سیاسی، مقاومت، اسلام سیاسی، سیاست گذاری فرهنگی، جامعه شناسی تفهیمی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1478162>

